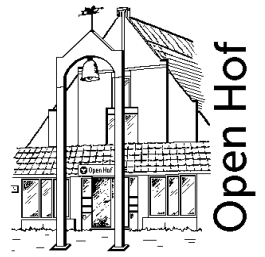

LITURGIE

Gezamenlijke PASSIEDIENST

24 maart 2024 om 19.00 uur
In de Dorpskerk Bleiswijk

Voorganger: Mw. Dicky Rietveld

Organist: Wim Madderom

Muzikale medewerking van *Coro della Passione*

De lezingen zijn uit het (lijdens)evangelie van Johannes; de koralen uit de Johannes Passion

Orgelspel

Moment van stilte

Intochtslied Psalm 130 : 3,2 Ik heb mijn hoop gevestigd

Woorden van trouw en groet

Lied 556 : 1,2,3,4,5 Alles wat over ons geschreven is

Gebed bij de opening van het Woord

LEZING

Jezus zegt: 'Ik heb uw naam bekendgemaakt aan de mensen die U Mij uit de wereld gegeven hebt. Zij waren van U, maar U hebt hen aan Mij gegeven. Ze hebben uw woord bewaard, en nu begrijpen ze dat alles wat U Mij hebt gegeven, van U komt. Ik heb de woorden die Ik van U ontvangen heb aan hen doorgegeven, zij hebben ze aanvaard en nu weten ze echt dat Ik van U gekomen ben, en ze geloven dat U Mij hebt gezonden. Ik bid voor hen. Ik bid niet voor de wereld, maar voor de mensen die U Mij hebt gegeven, omdat zij van U zijn. Ik heb hun uw naam bekendgemaakt en dat zal Ik blijven doen, zodat de liefde waarmee U Mij liefhad in hen zal zijn en Ik in hen.'

Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging Hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidron. Daar liep Hij een tuin in, met zijn leerlingen. Judas, die Hem zou uitleveren, kende deze plek ook, want Jezus was er vaak met zijn leerlingen samengekomen. Judas ging ernaartoe, samen met de cohort soldaten en een aantal dienaren van de hogepriesters en de farizeeën. Ze waren gewapend en droegen fakkels en lantaarns. Jezus wist precies wat er met Hem zou gebeuren. Hij liep naar hen toe en vroeg: 'Wie zoeken jullie?' Ze antwoordden: 'Jezus van Nazaret.' 'Ik ben het,' zei Jezus, terwijl Judas, die Hem kwam uitleveren, erbij stond. Toen Hij zei: 'Ik ben het,' deinsden ze achteruit en vielen op de grond. Weer vroeg Jezus: 'Wie zoeken jullie?' en weer zeiden ze: 'Jezus van Nazaret.' 'Ik heb jullie al gezegd: "Ik ben het," ' zei Jezus. 'Als jullie Mij zoeken, laat deze mensen dan gaan.'

KORAAL O grosse Liebe

O große Lieb', o Lieb' ohn' alle Maße,
die dich gebracht auf diese Marterstraße!
Ich lebte mit der Welt in Lust und Freuden,
und du mußt leiden!

O grote liefde, eindeloze liefde,
die U deze marteling bracht!
Ik leefde in een wereld met lust en vreugde,
en U moet lijden !

LEZING

Zo moest zijn uitspraak in vervulling gaan: 'Geen van hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik verloren laten gaan.' Daarop trok Simon Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit naar de knecht van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af; Malchus heette die knecht. Maar Jezus zei tegen Petrus: 'Steek je zwaard in de schede. Zou Ik de beker die de Vader Mij gegeven heeft niet drinken?'

KORAAL Dein Will gescheh'

Dein Will gescheh', Herr Gott, zugleich
auf Erden wie im Himmelreich.
Gib uns Geduld in Leidenszeit,
gehorsam sein in Lieb und Leid,
wehr' und steur' allem Fleisch und Blut,
das wider deinen Willen tut!

Wat u wil zal gebeuren, God,
zowel op aarde als in het hemelrijk
Geef ons geduld in tijden van lijden,
gehoorzaamheid in lief en leed,
verweer en strijd alle vlees en bloed,
alles wat in strijd is met Uw wil!

LEZING

De soldaten met hun tribuun en de Joodse gerechtsdienaars grepen Jezus en boeiden Hem. Ze brachten Hem eerst naar Annas, de schoonvader van Kajafas. Kajafas was dat jaar hogepriester, en hij was het die de Joden had voorgehouden: 'Het is goed dat één mens sterft voor het hele volk.'

Simon Petrus kwam met een andere leerling achter Jezus aan. Deze andere leerling kende de hogepriester en ging met Jezus het paleis van de hogepriester in, maar Petrus bleef buiten bij de poort staan. Daarop kwam de andere leerling, de kennis van de hogepriester, weer naar buiten; hij sprak met de portierster en nam Petrus mee naar binnen. Het meisje sprak Petrus aan: 'Ben jij soms ook een leerling van die man?' 'Nee, ik niet,' zei hij. De knechten en de gerechtsdienaars stonden zich te warmen bij een vuur dat ze hadden aangelegd omdat het koud was; ook Petrus ging zich erbij staan warmen.

De hogepriester ondervroeg Jezus over zijn leerlingen en over zijn leer. Jezus zei: 'Ik heb in het openbaar tot de wereld gesproken. Ik heb steeds onderricht gegeven op plaatsen waar de Joden bij elkaar komen, in synagogen en in de tempel, en nooit heb Ik iets in het geheim gezegd. Waarom ondervraagt u Mij? Vraag het toch aan de mensen die Mij gehoord hebben, zij weten wat Ik gezegd heb.' Toen Jezus dat zei, gaf een van de dienaren die erbij stonden Hem een klap in het gezicht: 'Is dat een manier om de hogepriester te antwoorden?' Jezus zei: 'Als Ik iets verkeerd gezegd heb, zeg dan wat er verkeerd was, maar als het juist is wat Ik heb gezegd, waarom slaat u Me dan?' Daarna stuurde Annas Hem geboeid naar Kajafas, de hogepriester.

KORAAL Wer hat dich so geschlagen

Wer hat dich so geschlagen,
mein heil, und dich mit Plagen
so übel zugericht't ?
Du bist ja nicht ein Sünder
wie wir und uns're Kinder,
von Missetaten weißt du nicht.

Ich, ich und meine Sünden,
die sich wie Körnlein finden
des Sandes an dem Meer,
die haben dir erregt'
das Elend, das dich schläget,
und das betrübte Marterheer.

Wie heeft U zo geslagen,
mijn heil, en U met klappen
zo toegetakeld?
U bent toch geen zondaar
zoals wij en onze kinderen,
van misdaden weet U niets.

Ik, ik en mijn zonden,
waarvan er zoveel zijn
als korrels zand bij de zee,
die zijn de oorzaak
van de ellende die U treft
en het bedroefde leger martelaars.

LEZING

Simon Petrus stond zich intussen nog steeds te warmen. 'Ben jij soms ook een leerling van Hem?' vroegen ze. 'Nee,' ontkende Petrus, 'ik niet.' Maar een van de knechten van de hogepriester, een familielid van de man van wie Petrus het oor had afgeslagen, zei: 'Maar ik heb toch gezien dat je in die tuin bij Hem was?' Weer ontkende Petrus, en meteen kraaide er een haan.

Jezus werd van Kajafas naar het pretorium gebracht. Het was nog vroeg in de morgen. Zelf gingen ze niet naar binnen, anders zouden ze zich verontreinigen en niet aan het pesachmaal kunnen deelnemen. Daarom kwam Pilatus naar buiten. 'Waarvan beschuldigt u deze man?' vroeg hij. Ze antwoordden: 'Als Hij geen misdaden had gepleegd, zouden we Hem niet aan u uitgeleverd hebben.' Pilatus zei: 'Neem Hem dan mee, en veroordeel Hem volgens uw eigen wet.' Maar de Joden wierpen tegen: 'Wij hebben het recht niet om iemand ter dood te brengen.' Zo moest de uitspraak van Jezus in vervulling gaan waarin Hij aanduidde welke dood Hij zou sterven.

Pilatus ging het pretorium weer in. Hij liet Jezus bij zich komen en vroeg Hem: 'Bent U de koning van de Joden?'

KORAAL Christus, der uns selig macht

Christus, der uns selig macht,
kein Bös's hat begangen,
der ward für uns in der Nacht
als ein Dieb gefangen,
geführt vor gottlose Leut'
und fälschlich verklaget
verlacht, verhöhnt und verspeit,
wie denn die Schrift saget.

Christus, die ons zegent
die geen kwaad gedaan heeft,
die voor ons in de nacht
als een dief gevangen genomen werd,
voorgeleid aan goddeloze lui
en vals beschuldigd,
uitgelachen, bespot, en bespuugd,
zoals door de Schrift voorspeld.

KORAAL Ach Grosser König

Ach, großer König, groß zu allen Zeiten,
wie kann ich g'nugsam diese Treu' ausbreiten?
Kein's Menschen Herze mag in dess aus denken,
was dir zu schenken.

Ach, grote koning, groot in allen tijden
Hoe kan ik die trouw genoeg verbreiden?
Niemand's hart kan bedenken
Wat het U moet schenken.

Ich kann's mit meinen Sinnen nicht erreichen,
womit doch dein Erbarmen zu vergleichen.
Wie kann ich dir denn deine Liebestaten
im Werk erstatten?

Ik kan met mijn verstand niet bedenken
waarmee ik Uw genade kan vergelijken.
Hoe kan ik Uw liefdesdaden
met daden terug betalen?

LEZING

Jezus antwoordde: 'Vraagt u dit uit uzelf of hebben anderen dit over Mij gezegd?' 'Ik ben toch geen Jood,' antwoordde Pilatus. 'Uw volk en uw hogepriesters hebben U aan mij uitgeleverd – wat hebt U gedaan?' Jezus antwoordde: 'Mijn koningschap hoort niet bij deze wereld. Als mijn koningschap bij deze wereld hoorde, zouden mijn dienaren wel gevochten hebben om te voorkomen dat Ik aan de Joden werd uitgeleverd. Maar mijn koninkrijk is niet van hier.'

Pilatus zei: 'U bent dus koning?' 'U zegt dat Ik koning ben,' zei Jezus. 'Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder die de waarheid is toegedaan, luistert naar wat Ik zeg.' Hierop zei Pilatus: 'Maar wat is waarheid?'

Na deze woorden ging hij weer naar de Joden buiten. 'Ik heb geen schuld in Hem gevonden,' zei hij. 'Maar het is bij u gebruikelijk dat ik met Pesach iemand vrijlaat – wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?' Toen begon iedereen te schreeuwen: 'Hem niet, maar Barabbas!' Barabbas was een misdadiger.

Toen liet Pilatus Jezus geselen. De soldaten vlochten een kroon van doornen, zetten die op zijn hoofd en deden Hem een purperen mantel aan. Ze liepen naar Hem toe en zeiden: 'Gegroet, koning van de Joden!', en ze sloegen Hem in het gezicht. Pilatus ging weer naar buiten en zei: 'Ik zal Hem hier buiten aan u tonen om u duidelijk te maken dat ik geen enkel bewijs van zijn schuld heb gevonden.' Daarop kwam Jezus naar buiten, met de doornenkroon op en de purperen mantel aan. 'Hier is Hij, die mens,' zei Pilatus. Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars Hem zagen begonnen ze te schreeuwen: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!' Toen zei Pilatus: 'Neem Hem dan mee en kruisig Hem zelf, want ik zie niet waaraan Hij schuldig is.' De Joden zeiden: 'Wij hebben een wet die zegt dat Hij moet sterven, omdat Hij zich de Zoon van God heeft genoemd.' Toen Pilatus dit hoorde, schrok hij hevig. Hij ging het pretorium weer in en vroeg aan Jezus: 'Waar komt U vandaan?' Maar Jezus gaf geen antwoord. 'Waarom zegt U niets tegen mij?' vroeg Pilatus. 'Weet U dan niet dat ik de macht heb om U vrij te laten of U te kruisigen?' Jezus antwoordde: 'De enige macht die u over Mij hebt, is u van boven gegeven. Daarom draagt degene die Mij aan u uitgeleverd heeft de meeste schuld.' Vanaf dat moment wilde Pilatus Hem vrijlaten. Maar de Joden riepen: 'Als u die man vrijlaat bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept pleegt verzet tegen de keizer.'

KORAAL Durch dein Gefängniss

Durch dein Gefängniss, Gottes Sohn,
muß uns die Freiheit kommen;
dein Kerker ist der Gnadenthron,
die Freistatt aller Frommen;
denn gingst du nicht die Knechtschaft ein,
müßt uns're Knechtschaft ewig sein.

Door uw gevangenneming, Zoon van God,
moet voor ons de vrijheid komen.
Uw kerker is de genadetroon,
de vrijplaats van alle gelovigen.
Want als U de slavernij niet had aanvaard,
zou onze onderdrukking voor eeuwig zijn.

LEZING

Toen Pilatus dit hoorde, liet hij Jezus naar buiten brengen. Zelf nam hij plaats op de rechterstoel op het zogeheten Mozaïekterras, in het Hebreeuws Gabbata. Het was rond het middaguur op de voorbereidingsdag van Pesach. Pilatus zei tegen de Joden: 'Hier is Hij, uw koning.' Meteen schreeuwden ze: 'Weg met Hem, weg met Hem, aan het kruis met Hem!' Pilatus vroeg: 'Moet ik uw koning kruisigen?' Maar de hogepriesters antwoordden: 'Wij hebben geen andere koning dan de keizer!' Toen droeg Pilatus Hem aan hen over om Hem te laten kruisigen.

Jezus werd weggevoerd; Hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota. Daar kruisigden ze Hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden.

Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op: 'Jezus van Nazaret, koning van de Joden'. Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen. De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus: 'U moet niet "koning van de Joden" schrijven, maar "Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden".' 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven,' was het antwoord van Pilatus.

KORAAL In meines Herzens Grunde

In meines Herzens Grunde,
dein Nam' und Kreuz allein,
funkelt all Zeit und Stunde,
drauf kann ich fröhlich sein.
Erschein mir in dem Bilde
Zu Trost in meiner Not,
wie du, Herr Christ, so milde
dich hast geblut't zu Tod.

Op de bodem van mijn hart,
zijn het Uw naam en kruis alleen,
die altijd en elk uur fonkelen.
Daarom kan ik vrolijk zijn.
Laat het beeld in mij verschijnen
tot troost in mijn nood
van hoe U, Christus,
zo mild bent dood gebloed.

LEZING

Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden. Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.' Zo moest in vervulling gaan wat de Schrift zegt: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en wierpen het lot om mijn gewaad.' Dat is wat de soldaten deden.

Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en haar zus, en Maria, de vrouw van Klopas, en Maria van Magdala. Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie Hij veel hield, zei Hij tegen zijn moeder: 'Vrouw, dat is uw zoon,' en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder.' Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.

Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei Hij: 'Ik heb dorst.' Er stond daar een vat water met azijn; ze doopten er een spons in en brachten die, gestoken op een majoraantak, naar zijn mond. Nadat Jezus ervan gedronken had zei Hij: 'Het is volbracht.' Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

Het was voorbereidingsdag, en de Joden wilden voorkomen dat de lichamen op sabbat, en nog wel een bijzondere sabbat, aan het kruis zouden blijven hangen. Daarom vroegen ze Pilatus of de benen van de gekruisigden gebroken mochten worden en of ze de lichamen mochten meenemen. Toen braken de soldaten de benen van de eerste die tegelijk met Jezus gekruisigd was, en ook die van de ander. Vervolgens kwamen ze bij Jezus, maar ze zagen dat Hij al gestorven was. Daarom braken ze zijn benen niet. Maar een van de soldaten stak een lans in zijn zij en meteen vloeide er bloed en water uit. Hiervan getuigt iemand die het zelf heeft gezien, en zijn getuigenis is betrouwbaar. Hij weet dat hij de waarheid spreekt en wil dat ook u gelooft. Dit gebeurde omdat de Schrift in vervulling moest gaan: 'Geen van zijn beenderen zal verbrijzeld worden.' Een andere schrifttekst zegt: 'Ze zullen hun blik richten op Hem die ze hebben doorstoken.'

KORAAL O hilf, Christe, Gottes Sohn

O hilf, Christe, Gottes Sohn,
durch dein bittres Leiden,
daß wir dir, stets unterm
all Untugend meiden,
deinen Tod und sein' Ursach
fruchtbarlich bedenken,
dafür, wiewohl arm und schwach,
dir Dankopfer schenken.

O help, Christus, Zoon van God,
door uw bittere lijden,
dat wij U altijd gehoorzamen,
alle kwaad mijden,
uw dood en de oorzaak daarvan,
met vrucht overdenken,
en U daarvoor, hoewel arm en zwak,
dankoffers schenken.

LEZING

Na deze gebeurtenissen vroeg Josef van Arimatea – die een leerling van Jezus was, maar uit angst voor de Joden in het geheim – aan Pilatus of hij het lichaam van Jezus mocht meenemen. Pilatus gaf toestemming en Josef nam het lichaam mee.

Nikodemus, die destijds 's nachts naar Jezus toe gegaan was, kwam ook; hij had een mengsel van mirre en aloë bij zich, wel honderd litera. Ze wikkelden Jezus' lichaam met de balsem in linnen, zoals gebruikelijk is bij een Joodse begrafenis. Bij de plaats waar Jezus gekruisigd was lag een tuin, en daar was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was. Omdat het voor de Joden voorbereidingsdag was en dat graf dichtbij was, legden ze Jezus daarin.

Moment van stilte

KORAAL Ach Herr, lass dein lieb Engelein

Ach Herr, laß dein lieb' Engelein
am letzten End' die Seele mein
in Abrahams Schoß tragen!
Den Leib in sein'm Schlafkämmerlein
Gar sanft, ohn' ein'ge Qual und Pein,
Ruh'n bis am Jüngsten Tage!

Alsdann vom Tod erwecke mich,
Dass meine Augen sehen dich
In aller Freud', o Gottes Sohn,
mein Heiland und Genadenthron!
Herr Jesu Christ, erhöre mich, erhöre mich,
ich will dich preisen Ewiglich!

Ach Heer, laat Uw lieve engelen,
aan het eind van mijn leven mijn ziel
naar Abrahams schoot brengen!
Laat mijn lichaam in zijn slaapkamer
heel zacht en zonder kwelling of pijn,
rusten tot aan de jongste dag.

Wek mij dan op uit de dood,
opdat mij ogen U zien
in alle vreugde, O Zoon van God,
mijn verlosser en genadetroon!
Heer Jezus Christus, verhoor mij;
ik zal U voor altijd prijzen!

Declamatie Lied 590 : 1,2,3,4,5

Wij bidden het Onze Vader

Slotlied 561 : 1,2,4,5

Zegen

Orgelspel

Collecte bij de uitgang voor Hospice Lansingerland

